

Sygn. akt IV P 212/16

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Puławach IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Magdalena Gałkowska

Ławnicy: Ewa Dutkiewicz, Bogusław Pawłowski

Protokolant st. sekr. sąd. Agnieszka Rzepkowska

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2017 r. w Puławach

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko (...) w K.

o uznania odwołania go ze stanowiska za bezskuteczne

I. oddała powództwo o uznanie odwołania powoda A. S. ze stanowiska dyrektora (...) w K. za bezskuteczne;

II. zasądza od (...) w K. na rzecz powoda A. S. kwotę 30.000,00 zł (trzydzieści tysięcy złotych) tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem odwołanie powoda ze stanowiska dyrektora (...) w K.;

III. nie obciąża pozwanego (...) w K. kosztami procesu.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 17 października 2016r. powód A. S. wnosił o przywrócenie go do pracy w (...) w K. na poprzednie warunki pracy i płacy tj. na stanowisko dyrektora i zasądzenie wynagrodzenia za cały czas pozostawania bez pracy.

Na rozprawie w dniu 13 stycznia 2017r. powód dalej domagał się przywrócenia go do pracy na stanowisko dyrektora (...), a co do żądania zasądzenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, to je podtrzymywał ewentualnie tj. gdyby nie doszło do wydania wyroku do dnia 31 stycznia 2017r.

Pozwany (...) w K. powództwa nie uznawał i wnosił o jego oddalenie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Uchwałą Nr CXLV/3065/2012 z dnia 11 grudnia 2012r. Zarządu Województwa L. - na podstawie art. 41 ust 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2001r. Nr142, poz.1590 ze zm) art. 6 ust 1 pkt 2 i ust 3 ustawy z dnia 22 października 2004r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz.U. Nr 251, poz. 2507 ze zm) oraz art. 68 kp - powód A. S. został z dniem 1 stycznia 2013r. powołany na stanowisko Dyrektora (...) w K. na okres pięciu lat (k.9, akta osobowe).

W wyniku wyborów, które odbyły się w dniu 16 listopada 2014r., powód został wybrany na Radnego Powiatu L. i takie zaświadczenie zostało złożone do akt osobowych powoda - akta osobowe.

Od dnia 1 stycznia 2016r. wynagrodzenie powoda stanowiło kwotę 10.000,00 zł (akta osobowe, k.37).

W piśmie z dnia 22 sierpnia 2016r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócił się do Rady Społecznej (...) o wyrażenie opinii w sprawie odwołania powoda ze stanowiska Dyrektora i w piśmie z dnia 5 września 2016r. Rada Społeczna wydała negatywną opinię w sprawie odwołania powoda ze stanowiska (k.11, 12, 13-15).

W dniu 7 września 2016r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócił się do Rady Powiatu L. o wyrażenie zgody na rozwiązanie z powodem stosunku pracy podając, że przyczyna rozwiązania stosunku pracy nie jest związana z wykonywaniem przez radnego mandatu (k.16).

Rada Powiatu L., Uchwałą z dnia 29 września 2016r. postanowiła odmówić wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z powodem, a integralną częścią Uchwały jest jej uzasadnienie, z którego wynika, że w ocenie Rady Powiatu, wniosek Ministra Rolnictwa i (...) w sprawie zamiaru odwołania powoda ze stanowiska Dyrektora (...) przed upływem kadencji, jest nieuzasadniony (k.17-18v).

W dniu 7 października 2016r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi odwołał powoda z dniem 10 października 2016r. ze stanowiska Dyrektora (...) (akta osobowe, k.10).

Pismem z dnia 17 października 2016r. p.o. dyrektora (...) S. P. poinformował powoda, że w związku z odwołaniem jego ze stanowiska Dyrektora (...) z dniem 10 października 2016r. informuje, że zgodnie z art. 70 §2 kp odwołanie jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę. Okres wypowiedzenia wynosi 3 miesiące i rozpoczyna bieg od 1 listopada 2016r. a rozwiązanie umowy o pracę nastąpi z jego upływem tj. z dniem 31 stycznia 2017r. (akta osobowe).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił przede wszystkim w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy (k9-18, 37) i aktach osobowych powoda, których prawdziwość i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Także i zeznania powoda słuchanego w trybie art. 299 kpc (k. 94v) jako zgodne z dokumentami złożonymi do akt sprawy, to także zasługują na obdarzenie ich wiarą. Podnieść należy, że dokumenty i kserokopie dokumentów złożone przez strony na k. 38-65, 70-90 akt sprawy nie mają znaczenia dla istoty sprawy, ale ich prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Poza sporem jest, że stosunek pracy powoda z (...) w K. nawiązał się z dniem 1 stycznia 2013r. na mocy powołania go na to stanowisko przez organ wówczas kompetentny tj. Zarząd Województwa L. – wobec brzmienia art. 6 ust 1 ustawy z dnia 22 października 2004r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz.U. Nr 251, poz. 2507 ze zm). Z dniem 20 sierpnia 2016r. weszła w życie ustawa z dnia 22 czerwca 2016r. o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz.U. z 2016r. poz 1176) i min. przepis art. 6 ust 1 ustawy o j.d.r otrzymał brzmienie: Organem jednostki doradztwa rolniczego jest dyrektor powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Art. 3 tej ustawy stanowi zaś, że stosunki pracy z osobami zajmującymi w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska dyrektorów wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego stają się stosunkami pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Zatem w momencie wejścia w życie wskazanej wyżej ustawy, powód nadal więc pozostawał Dyrektorem (...) w K., powołanym na to stanowisko w rozumieniu art. 68 kp, na okres 5 lat, licząc od dnia 1 stycznia 2013r., ale od tego momentu, to Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi miał prawo podjąć decyzję o odwołaniu powoda ze stanowiska.

Zgodnie z art. 70 § 1 kp pracownik zatrudniony na podstawie powołania może być w każdym czasie - niezwłocznie lub w określonym terminie - odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał. Istotą więc stosunku pracy wykreowanego na podstawie powołania jest oparcie zarówno jego powstania, jak i rozwiązania na decyzji właściwego

organu dokonującego powołania celem zagwarantowania temu organowi swobody doboru kadr kierowniczych. Zatem istotnie, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi mógłby powołać - zgodnie z prawem, odwołać ze stanowiska Dyrektora (...), gdyby jednak powód nie był pracownikiem, którego stosunek pracy podlega szczególnej ochronie przed jego rozwiązaniem.

Powód bowiem jest Radnym Rady Powiatu i ochrona trwałości stosunku pracy radnych powiatu, przewidziana jest w art. 22 ust 2 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U.2015.1445 j.t.), który to przepis stanowi, że rozwiązanie z radnym stosunku pracy wymaga uprzedniej zgody rady powiatu, której radny jest członkiem. Zd.2 tegoż przepisu stanowi, iż rada powiatu odmówi zgody na rozwiązanie stosunku pracy z radnym, jeżeli podstawą rozwiązania tego stosunku są zdarzenia związane z wykonywaniem przez radnego mandatu. W art.22 ust 2 ustawy mowa jest o ochronie trwałości "stosunku pracy", co znaczy, że ochrona ta nakłada na pracodawcę obowiązek uzyskania uprzedniej zgody danej rady powiatu na rozwiązanie stosunku pracy, także i wykreowanego na podstawie powołania, z radnym danego powiatu. Przepis ten- w zdaniu 2, a w szczególności użyta tam przez ustawodawcę imperatywna forma "rada odmówi" równocześnie nakazuje radzie bezwzględne odmówienie takiej zgody, gdy podstawą rozwiązania stosunku są zdarzenia związane z wykonywaniem przez radnego mandatu.

Ochroną tą objęta jest trwałość stosunku pracy. W wyroku z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie II PK 101/14, Sąd Najwyższy orzekł - Treść art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.2016.446) jednoznacznie obejmuje ochroną w nim przewidzianą wszystkich pracowników, w tym i tych, którzy stali się pracownikami w następstwie powołania. W konsekwencji odwołania ze stanowiska pracownika powołanego - radnego, skutkujące rozwiązaniem stosunku pracy bez zgody rady gminy, będzie stanowiło naruszenie art. 25 ust. 2 u.s.g. i jako niezgodne z prawem daje pracownikowi odwołanemu prawo dochodzenia odpowiednio roszczeń określonych w art. 45 k.p. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wskazanego wyżej wyroku podnosi, iż zarówno gramatyczna, jak i celowościowa wykładnia przepisu art. 25 ust. 2 ustawy o samorządzie terytorialnym przemawiają za uznaniem, że szczególna ochrona trwałości stosunku pracy radnego obejmuje także tych radnych, których stosunek pracy powstał na podstawie powołania.

Podnieść należy, że przepis art. 22 ust 2 ustawy o samorządzie powiatu brzmi identycznie jak przepis art 25 ust. 2 ustawy o samorządzie terytorialnym i oczywiście wykładnia dokonana przez Sąd Najwyższy na kanwie art. art 25 ust. 2 ustawy o samorządzie terytorialnym, jest aktualna do sytuacji radnego powiatu. Wykładnię tę sąd rozpoznający sprawę w całości podziela.

Ochrona stosunku pracy radnego ma więc na celu umożliwienie radnym, ze względu na szczególną rolę, jaka została powierzona gminom, jak najskuteczniejszego i najbezpieczniejszego sprawowania funkcji. Następstwem tej ochrony jest ograniczenie swobody podmiotu, który w określony w Kodeksie pracy sposób nawiązał na podstawie powołania stosunek pracy z pracownikiem-radnym, w rozwiązaniu tego stosunku bez zgody rady gminy. Podkreślić jednak należy, że ograniczenie to jednak- jak wynika z treści art. 22 ust 2 ustawy, nie ma jednak charakteru bezwzględnego bowiem rozwiązanie stosunku pracy, w tym stosunku pracy na podstawie powołania, może nastąpić wtedy, gdy Rada Powiatu wyrazi na nie zgodę. Wyrażenie zgody przez Radę Powiatu na rozwiązanie z radnym stosunku pracy jest pozostawione do swobodnej decyzji rady, a więc Rada Powiatu może zaakceptować wolę pracodawcy rozwiązania z danym pracownikiem – radnym stosunku pracy i wyrazić zgodę, a pracodawca wtedy może rozwiązać z takim pracownikiem stosunek pracy. Rada powiatu może też takiej zgody nie udzielić i wtedy pracodawca nie może rozwiązać z takim pracownikiem – radnym stosunku pracy. Natomiast gdy podstawą tego rozwiązania stosunku pracy są zdarzenia związane z wykonywaniem przez radnego mandatu, to zdanie drugie art 22 ust. 2 ustawy nakazuje radzie odmówić wówczas zgody na rozwiązanie stosunku pracy.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w piśmie z dnia 7 września 2016r. zwrócił się do Rady Powiatu L. o wyrażenie zgody na rozwiązanie z powodem stosunku pracy, nie uzasadniając jednakże przyczyn takiego zamiaru, podając tylko, że przyczyna rozwiązania stosunku pracy nie jest związana z wykonywaniem przez radnego mandatu. Rada Powiatu zaś w Uchwale z dnia 29 września 2016r. wyraźnie postanowiła odmówić wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z powodem, uzasadniając szczegółowo swoje stanowisko, podnosząc iż ta Uchwała została podjęta przez Radę

Powiatu na podstawie: opinii Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego działającej przy (...) w K. z dnia 5 września 2016r., ustaleń dokonanych we własnym zakresie w oparciu o publiczne dostępne dokumenty, a także na podstawie wyjaśnień złożonych przez powoda. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak wyżej podniesiono, nie podał Radzie Powiatu informacji o istniejących, jego zdaniem, przyczynach podjęcia przez niego zamiaru odwołania powoda ze stanowiska, a więc Rada Powiatu, aby – jak się wydaje, rozważnie odnieść się do wniosku Ministra, musiała sama przeprowadzać postępowanie wyjaśniające, co do wywiązywania się dotąd przez powoda z obowiązków Dyrektora (...) w K., bo nie miała wiedzy, w jakim obszarze, zdaniem Ministra, powód nieprawidłowo wypełniał swoje, obowiązki na tyle, że pojawił się zamiar odwołania go ze stanowiska przed upływem czasu na jaki został powołany. Pozwany pracodawca dopiero w toku procesu, a konkretnie w odpowiedzi na pozew złożonej do sądu wyartykułował przyczyny, jakimi kierował się Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmując decyzję o odwołaniu powoda ze stanowiska, lecz badanie zasadności tych przyczyn – wobec brzmienia art. 69 kp nie ma znaczenia; natomiast podanie tych okoliczności mogłoby mieć znaczenie dla oceny przez Radę Powiatu wniosku Ministra o wyrażenie zgody na odwołanie powoda ze stanowiska.

Zatem wobec brzmienia art. 22 ust 2 ustawy o samorządzie powiatu , a więc gdy zgoda Rady Powiatu jest bezwzględny warunkiem rozwiązania stosunku pracy z radnym, to uznać należy, iż odwołanie powoda przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ze stanowiska Dyrektora (...) w K., które to odwołanie skutkowało rozwiązaniem stosunku pracy na warunkach określonych w art. 70 kp, bez zgody Rady Powiatu L., dokonane zostało z naruszeniem tegoż przepisu.

Stosunek pracy na podstawie powołania charakteryzuje mniejszą (w porównaniu do stosunku z umowy o pracę) ochroną stabilizacji zatrudnienia. Wynika to w szczególności z art. 69 kp, zgodnie z którym do stosunku pracy na podstawie powołania - „jeżeli przepisy niniejszego działu nie stanowią inaczej” - stosuje się przepisy dotyczące umowy o pracę na czas nie określony, z wyłączeniem przepisów regulujących: tryb postępowania przy rozwiązywaniu umów o pracę; rozpatrywanie sporów ze stosunku pracy w części dotyczącej orzekania: o bezskuteczności wypowiedzeń oraz o przywracaniu do pracy. Zgodnie z art. 70 §1 i 2 kp odwołanie pracownika z zajmowanego stanowiska w sposób równoznaczny z wypowiedzeniem umowy o pracę może nastąpić w każdym czasie, a pracownik nie ma możliwości skutecznego kwestionowania odwołania z uwagi na brak uzasadnionej przyczyny, co więcej - przyczyna ta nie musi być wskazana przez organ odwołujący (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2000 r. w sprawie I PKN 170/00, uchwała z dnia 10 stycznia 2007 r. w sprawie IIIPZP 6/06) .

Przepis art. 69 pkt. 2 kp stanowi zaś, że w odniesieniu do pracowników odwołanych nie stosuje się przepisów regulujących tryb rozpatrywania sporów ze stosunku pracy w części dotyczącej orzekania o bezskuteczności wypowiedzenia, odszkodowaniu przewidzianym w razie wypowiedzenia umowy o pracę i o przywracaniu do pracy. Przepis ten wyłącza stosowanie wobec pracowników powołanych przepisów regulujących tryb postępowania przy rozwiązywaniu umów o pracę, rozpatrywanie sporów pracowniczych w części dotyczącej bezskuteczności wypowiedzeń, odszkodowań przewidzianych w razie wypowiedzenia umowy o pracę oraz przywracania do pracy. Nadto w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego rozwiązanie stosunku pracy w wyniku odwołania ze stanowiska pracownika zatrudnionego na podstawie powołania nie wymaga zachowania określonego trybu współdziałania pracodawcy ze związkami zawodowymi, przewidzianego w art. 38, 52, 53 i 177 kp.

Jednakże, w świetle utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego, ogólna klauzula zawarta w art. 69 pkt 1 k.p. o wyłączeniu trybu postępowania przy rozwiązywaniu umów o pracę z pracownikami powołanymi nie ma zastosowania do pracowników zatrudnionych na podstawie powołania, będących jednocześnie radnymi (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie II PK 101/14). W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, w przypadku wadliwego odwołania pracownika podlegającego szczególnej ochronie przed wypowiedzeniem stosunku pracy przysługują mu odpowiednio roszczenia z art. 45 k.p. Odpowiednie stosowanie przepisu art. 45 k.p. w zw. z art. 47¹ kp oznacza - stosownie do istoty stosunku pracy z powołania - że z zasady pracownikowi służy roszczenie o odszkodowanie; natomiast roszczenie o przywrócenie do pracy może być dochodzone skutecznie tylko w przypadku odwołania z przyczyn związanych z pełnieniem funkcji związkowej (uchwała siedmiu sędziów SN z dnia 24 listopada

1992 r. I PZP 55/92 , wyroku SN z dnia 16 marca 1994 r. I PRN 6/94, wyrok z 3 lutego 1995 r., I PRN 121/94, wyrok w sprawie II PK 100/12). Podstawowym więc roszczeniem przysługującym pracownikowi, którego stosunek pracy istnieje na podstawie powołania a który jest radnym powiatu, w razie odwołania go ze stanowiska i rozwiązania stosunku pracy bez zgody rady powiatu, ze względu na istotę stosunku pracy z powołania, jest odszkodowanie, o którym mowa w art. 45 § 1 k.p. Sąd rozpoznający sprawę podziela w całości wskazane wyżej orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Powód domagał się w pozwie i w toku procesu przywrócenia go do pracy na stanowisko Dyrektora pozwanego (...), ale w świetle wskazanych wyżej przepisów, orzecznictwa Sądu Najwyższego, to żądanie powoda, zdaniem sądu, jest nieuzasadnione. Poza sporem bowiem i nadto wynika wprost z treści wniosku skierowanego przez Ministra Rolnictwa i (...) do Rady Powiatu L., że odwołanie powoda ze stanowiska nie miało związku z pełnieniem przez niego funkcji radnego. Zatem, przez analogię sytuacji powoda do sytuacji działacza związkowego, którego stosunek pracy nawiązany na podstawie powołania, podlega szczególnej ochronie przed jego rozwiązaniem – a konkretnie mając na uwadze utrwalone już orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym zakresie, tj. że roszczenie o przywrócenie do pracy może być dochodzone skutecznie tylko w przypadku odwołania z przyczyn związanych z pełnieniem funkcji związkowej, to uznać należy, że żądanie powoda przywrócenia go do pracy na stanowisko Dyrektora (...) w K., jest nieuzasadnione.

Wobec tego sąd oddalił to żądanie powoda i zasądził na rzecz powoda odszkodowanie w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia na podstawie art. 45§1 w zw. z art. 47¹ kp.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia przepis art. 102 kpc.

Początek formularza